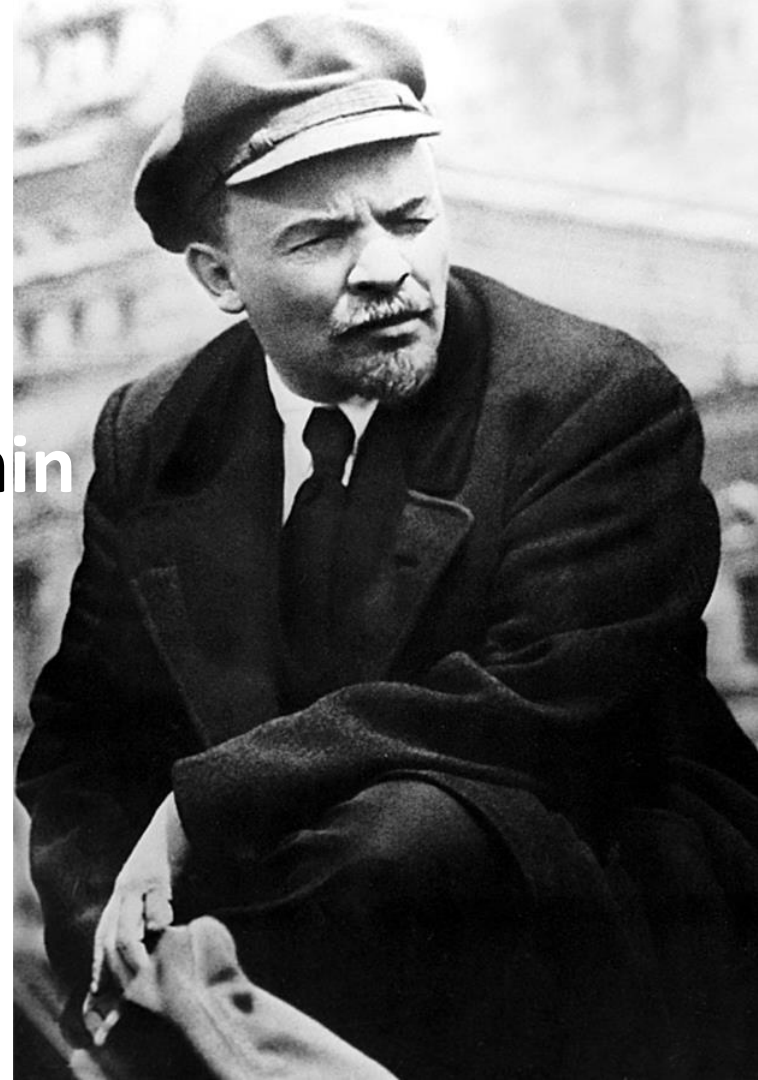

Mikhail Mikhailov
Tampereen yliopisto
Julia Souma
Helsingin yliopisto

Poliittisten tekstien kääntäminen: yhteys lukijoihin vai alkuperäistekstiin? Tapaus Lenin

XXI KÄÄNTÄMISEN JA TULKKAUKSEN TUTKIMUKSEN SYMPOSIUMI
Tampereen yliopisto, 19.–20.4.2024

ParVLen: Parallel Corpus of works by Vladimir Lenin*

venäjä-suomi –osakorpus, tilanne 04.2024.

venäjä: 132 tekstiä, 727 000 sanetta

suomi: 137 tekstiä, 780 000 sanetta

9 tekstiparia on työn alla

Aineisto: Leninin teosten suomennokset ja uudelleensuomennokset

Kootut teokset 45:ssa osassa (Petroskoi-Moskova, 1953-1970)

Valtio ja vallankumous — 13 suomennosta (3: korpuksessa, 2: työn alla)

Imperialismi, kapitalismin korkein vaihe — 9 suomennosta

Penikkatauti: "vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa — 8 suomennosta (2: korpuksessa, 3: työn alla)

Nuorisoliiton tehtävät — 6 suomennosta

Mitä on tehtävä — 5 suomennosta (2: korpuksessa)

Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa — 5 suomennosta (4: työn alla)

jne.

*URL: <https://puolukka.rd.tuni.fi/bonito/> (tiedustelut: mikhail.mikhailov@tuni.fi)

Раз в несколько лет решать, какой член господствующего класса будет подавлять, раздавлять народ в парламенте, - вот в чем настоящая суть буржуазного парламентаризма, не только в парламентарно-конституционных монархиях, но и в самых демократических республиках. Но если ставить вопрос о государстве, если рассматривать парламентаризм, как одно из учреждений государства, с точки зрения задач пролетариата в этой области, то где же выход из парламентаризма? как же можно обойтись без него? (Государство и революция 'Valtio ja vallankumous')

<p>Kerta muutamassa vuodessa ratkaista, kuka vallitsevan luokan jäsenistä tulee sortamaan, musertamaan kansaa parlamentissa, — siinä todellinen porvarillisen parlamentarismien sisältö ei ainoastaan parlamentariperustuslaillisissa monarkioissa, vaan myös kaikkein demokratisimmissa tasavalloissakin.</p> <p>Mutta jos käymme tutkimaan kysymystä valtiosta, jos käymme tutkimaan parlamentarismia yhtenä valtion laitoksista köyhälistön tehtävien näkökannalta tällä alalla, niin miten voidaan päästä parlamentarismista. Kuinka voitaisiin tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous, Moskova, 1919; Valtio ja vallankumous, Kuopio, 1920)</p>	<p>Kerran muutamissa vuosissa ratkaista kuka hallitsevan luokan jäsenistä tulee kuristamaan ja polkemaan kansaa parlamentissa - siinä porvarillisen parlamentarismien todellinen sisältö ei ainoastaan parlamenttaarisissa perustuslaillisissa yksinvalloissa, vaan kaikkein demokraattisimmissakin tasavalloissa.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos tarkastellaan parlamenttarismia yhtenä valtion laitoksista proletariaatin tehtävien kannalta tällä alalla, niin missä on tie ulos parlamentarismista? Miten voidaan tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous. Leningrad, 1926)</p>	<p>Ratkaista kerran muutamassa vuodessa, kuka hallitsevan luokan jäsen tulee parlamentissa kuristamaan, polkemaan kansaa, - siinä porvarillisen parlamentarismien todellinen olemus, paitsi parlamenttaaris-perustuslaillisissa yksinvalloissa, myöskin kaikkein demokraattisimmissa tasavalloissa.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos parlamenttarismia yhtenä valtion laitoksista tarkastellaan proletariaatin tehtävien näkökannalta tällä alalla, niin missä on ulospääsy parlamentarismista? Miten sitten voidaan tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous, Petroskoi, 1935; Valtio ja vallankumous, Helsinki, 1945)</p>	<p>Ratkaista kerran muutamassa vuodessa, kuka hallitsevan luokan jäsen tulee parlamentissa sortamaan, polkemaan kansaa, - siinä on porvarillisen parlamentarismien todellinen olemus ei vain parlamenttaaris-perustuslaillisissa yksinvalloissa, vaan myös kaikkein demokraattisimmissa tasavalloissakin.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos parlamentarismia yhtenä valtion laitoksista tarkastellaan tällä alalla esiintyvien proletariaatin tehtävien näkökannalta, niin missä on ulospääsy parlamentarismista? miten voitaisiin tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous, Petroskoi, 1946)</p>
<p>Ratkaista kerran muutamassa vuodessa, kuka hallitsevan luokan jäsenistä tulee parlamentissa sortamaan, polkemaan kansaa, — siinä on porvarillisen parlamentarismien todellinen olemus ei ainoastaan parlamenttaaris-perustuslaillisissa monarkioissa, vaan myös kaikkein demokraattisimmissa tasavalloissa.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos parlamentarismia yhtenä valtion laitoksista tarkastellaan tällä alalla esiintyvien proletariaatin tehtävien näkökannalta, niin missä on ulospääsy parlamentarismista? miten voidaan tulla toimeen ilman sitä? (Karjalan ASNT:n valtion kustannusliike, Petroskoi, 1960)</p>	<p>Kerran muutamassa vuodessa ratkaistaan, kuka hallitsevan luokan jäsen tulee parlamentissa sortamaan, polkemaan kansaa — siinä on porvarillisen parlamentarismien todellinen olemus ei ainoastaan parlamenttaaris-perustuslaillisissa monarkioissa, vaan myös kaikkein demokraattisimmissa tasavalloissa.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos parlamentarismia yhtenä valtion laitoksista tarkastellaan tällä alalla esiintyvien proletariaatin tehtävien näkökannalta, niin missä on ulospääsy parlamentarismista? Miten voidaan tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous, Moskova, 1967)</p>	<p>Kerran muutamassa vuodessa ratkaistaan, kuka hallitsevan luokan jäsen tulee parlamentissa sortamaan, polkemaan kansaa - siinä on porvarillisen parlamentarismien todellinen olemus ei ainoastaan parlamenttaaris-perustuslaillisissa monarkioissa, vaan myös kaikkein demokraattisimmissa tasavalloissa.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos parlamentarismia yhtenä valtion laitoksista tarkastellaan tällä alalla esiintyvien proletariaatin tehtävien näkökannalta, niin missä on ulospääsy parlamentarismista? Miten voidaan tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous, Helsinki, 1972)</p>	<p>Kerran muutamissa vuosisissa ratkaista kuka hallitsevan luokan jäsen tulee kuristamaan ja polkemaan kansaa parlamentissa — siinä porvarillisen parlamenttarismien todellinen sisältö ei ainoastaan parlamenttaarisissa perustuslaillisissa yksinvalloissa, vaan kaikkein demokraattisimmissakin tasavalloissa.</p> <p>Mutta jos asetetaan kysymys valtiosta, jos tarkastellaan parlamenttarismia yhtenä valtion laitoksista proletariaatin tehtävien kannalta tällä alalla, niin missä on tie ulos parlamentarismista? Miten voidaan tulla toimeen ilman sitä? (Valtio ja vallankumous, New York, n.d.)</p>

Tapaustutkimuksen aineisto

1. Mitä on tehtävä? Liikkeemme päivänpolttavia kysymyksiä. Karjalais-suomalaisen SNT:n valtion kustannusliike, Petroskoi, 1946.
2. Mitä on tehtävä? Karjalais-suomalaisen SNT:n valtion kustannusliike, Petroskoi, 1954
3. Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa. Suom. Lyyli Latukka. Kustannusosuuskunta Kirja, Leningrad, Petroskoi, 1930.
4. Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa. Toinen painos. Tarkistettu Lenin "Valittujen teosten" mukaan Valtion kustannusliike Kirja, Petroskoi, 1935.
5. Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa. Karjalais-suomalaisen SNT:n valtion kustannusliike, Petroskoi, 1946.
6. Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa. Vladimir Lenin, »*Teokset*», 8. osa. Suomentos neljännestä venäjänkielisestä painoksesta. Karjalais-suomalaisen SNT:n valtion kustannusliike, Petroskoi 1956.
7. Penikkatauti. "Vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa. Savon kansan kirjapaino. Kuopio 1921
8. Penikkatauti : "vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa: yleistajuista keskustelua marxilaisuuden strategiasta ja taktiikasta, Kansankulttuuri Oy, Helsinki, 1946.
9. Penikkatauti. "Vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa. Yleistajuista keskustelua marxilaisuuden strategiasta ja taktiikasta. Akateeminen sosialistiseura, 1954.
10. "Vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa. "Teokset" 31. osa, s. 1–102. Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike, Moskova 1962.
11. Valtio ja vallankumous. Marxilaisuuden oppi valtiosta ja köyhälistön tehtävistä vallankumouksessa. Savon kansan kirjapaino osakeyhtiö, Kuopio, 1920.
12. Valtio ja vallankumous. Suomalainen kustannusosuuskunta "Kirja", Leningrad, 1926.
13. Valtio ja vallankumous. Marxismin oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät vallankumouksessa. Suom. V. Ojanen ja Esko Sipi. Kolmas, korjattu painos. Kansan kustannusliike Kirja, Petroskoi, 1935.
14. Valtio ja vallankumous. marxismin oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät vallankumouksessa. Helsinki 1945.
15. Valtio ja vallankumous. Marxilaisuuden oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät vallankumouksessa. Karjalais-suomalaisen SNT:n valtion kustannusliike, Petroskoi, 1946.
16. Valtio ja vallankumous. Marxilaisuuden oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät vallankumouksessa. Valitut teokset neljässä osassa. 3. osa. Kustannusliike Edistys, Moskova, 1960.
17. Valtio ja vallankumous. Marxilaisuuden oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät vallankumouksessa. Kansankulttuuri Oy, Helsinki, 1972.

Tapaustutkimuksen kohde

Sanat ja ilmaiset, jotka saattavat olla vaativia jopa venäläisille natiivipuhujille ja jotka ovat tuntemattomia suomalaisille lukijoille

”Hämärät sanat”

Tutkimuskysymys:
Vaihtuuko hämäreiden sanojen käännösvastineita eri käännöksissä?

Keywords (Sketch Engine): hakutuloksen alkuosa (lemmatisointivirheet on korjattu)

Item	Frequency (focus)	Frequency (reference)	Relative frequency (focus)	Relative frequency (reference)	Score
proletariaatti	2033	1682	330,768,628	0,9911	1661,74
Engels	785	959	127,719,324	0,56508	816,696
porvaristo	1550	4050	252,184,644	238,641	744,992
proletaarinen	440	299	71,587,903	0,17618	609,497
opportunisti	434	731	706,117	0,43073	494,234
vallankumouksellinen	1216	5186	197,842,932	305,578	488,051
porvarillinen	1256	5540	204,350,916	326,437	479,44
Kautsky	326	214	53,040,125	0,1261	471,897
sosialidemokratia	425	911	69,147,406	0,53679	450,596
marxilaisuus	343	431	55,806,024	0,25396	445,835
kommuuni	295	504	47,996,432	0,29698	370,835
Marx	1507	11577	245,188,574	682,159	313,604
itsevaltius	223	500	3,628,205	0,29462	281,025
Iskra	171	67	27,821,661	0,03948	268,612

Referenssikorpus:
Finnish Web 2014 (fiTenTen14)

Hämärät sanat Lenin teosten suomennoksissa

Termit	Reaaliat	Vanhentunut yleiskieli
ammattivallankumouksellinen	departementti	byrokratismi
asteteoria	eserrät	demagogia
bolshevikki	hvastismi	demagoginen
bolshevismi	intelligentti	eksitatiivinen
ei-proletaarinen	kommunardi	illegaalinen
eklektisismi	lentolehtinen	kaavaoppineisuus
ekonomismi	poroporvari	kiertämätön
federalismi	poroporvarillinen	kiertämättömästi
federalistinen	poroporvarillisuus	kiertämättömyys
federatiivinen	porvarillis-demokraattinen	legaalinen
feodaalinen	santarmi	organisatorinen
feodalismi	sobor	polemiikki
konspiratiivinen	sosialisti-vallankumouksellinen	polemisoida
mensheviikki	sosialivallankumouksellinen	propagoida
menshevistinen	trade-unioni	realinen
monarkistinen	trade-unionismi	tyyten
opportunisti	trade-unionistinen	vissillä
proletaari	tsarismi	vissin
proletaariluokka	VSDTP	vississä
proletaarinen	zemski	
proletariaatti		
reformismi		
reformisti		
sentralismi		
sosialishovinismi		
työläisaristokratia		
vallankumouksellis-demokraattinen		

Sanasto ja tekstin ymmärrettävyys: termit

Alkuperäinen sana	VV 1920	PT 1921	VV 1926	KT 1930	KT 1935	VV 1935	VV 1945	KT 1946	PT 1946	VV 1946	MT 1946	MT 1954	PT 1954	KT 1956	PT 1962	VV 1967	VV 1972
большевизм 'bolševismi'		bolshevismi							bolshevismi				bolshevismi		bolshevismi		
большевик 'bolševikki'	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki			bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki	bolshevikki
меньшевик 'mensheviikki'	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki			mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki	mensheviikki
меньшевикский 'menshevistinen'		menshevisti- nen		menshevisti- nen	menshevisti- nen			menshevistinen	menshevisti- nen				menshevisti- nen	menshevisti- nen	menshevisti- nen		
монархический 'monarkistinen'	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkistinen	monarkinen	monarkinen
непролетарский 'ei-proletaarinen'		ei- proletaarinen		ei- proletaarinen	ei- proletaarinen			proletaariaattiin kuulumattomat	ei- proletaarinen		ei- proletaarinen	ei- proletaarinen	ei- proletaarinen	ei- proletaarinen	ei- proletaarinen		
оппортунист 'opportunisti'	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti	opportunisti
пролетариат 'proletariaatti'	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti	proletariaatti
пролетарий 'proletaari'	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari	proletaari
социал- шовинизм 'sosialishovinismi'	sosiali- shauvinismin	sosiali- shovinismi	sosiali- shovinismi			sosiali- shovinismi	sosiali- shovinismi		sosiaali- yltiöisänmaalli- suus	sosiali- chauvinismi			sosiali- chauvinismi		sosiali- shovinismi	sosiali- shovinismi	sosiali- shovinismi
федеративный 'federatiivinen'	federatiivinen		federatiivinen			liittotasavalta	liittotasavalta			federatiivinen						liittotasavalta	liittotasavalta
экономизм 'ekonomismi'				ekonomismi	ekonomismi			ekonomismi			ekonomismi	ekonomismi		ekonomismi			

Bolshevismi → bolševismi

KT — Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa

MT — Mitä on tehtävä?

PT — Penikkatauti : "vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa

VV — Valtio ja vallankumous

Sanasto ja tekstin ymmärrettävyys: reaaliat

Alkuperäinen sana	VV 1920	PT 1921	VV 1926	KT 1930	KT 1935	VV 1935	VV 1945	KT 1946	PT 1946	VV 1946	MT 1946	MT 1954	PT 1954	KT 1956	PT 1962	VV 1967	VV 1972
жандарм 'santarmi'											santarmi	santarmi					
Земский собор 'zemski sobor'				säätykokous	zemski sobor			zemski sobor						zemski sobor			
интеллигент интеллигентик 'intelligentti'	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	porvaristo- sivistysteistö	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intelligentti	intellektuelli	intellektuelli
филистер обыватель мещанин 'poroporvari'	poroporvari		poroporvari	poroporvari	poroporvari	poroporvari	poroporvari	poroporvari	poroporvari	poroporvari			poroporvari	poroporvarillisuus	poroporvari	poroporvari	poroporvari
хвостизм 'hvastismi'				hännystely- politiikka häntyritys	hvastismi			perässälaahusta- minen			perässälaahusta- minen	perässälaahusta- minen		hvastismi			
царизм 'tsarismi'		tsarismi		tsarismi	tsarismi			tsarismi	tsarismi		tsarismi	tsarismi	tsarismi	tsarismi	tsarismi		
эсеры 'eserrät'	socialivallanku- moukselliset	socialivallanku- moukselliset	eserrät		eserrät	eserrät	eserrät		socialivallanku- moukselliset	eserrät			eserrät		eserrät	eserrät	eserrät

KT — Sosialidemokratian kaksi taktiikkaa demokraattisessa vallankumouksessa

MT — Mitä on tehtävä?

PT — Penikkatauti : "vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa

VV — Valtio ja vallankumous

Sanasto ja tekstin ymmärrettävyys: vanhentunut yleiskieli

Aikuperäinen sana	VV 1920	PT 1921	VV 1926	KT 1930	KT 1935	VV 1935	VV 1945	KT 1946	PT 1946	VV 1946	MT 1946	MT 1954	PT 1954	KT 1956	PT 1962	VV 1967	VV 1972
бюрократизм 'byrokratismi'	byrokratismi		byrokratismi			byrokratismi	byrokratismi			byrokratismi						virkavaltaisuus	virkavaltaisuus
доктринерство 'kaavaoppineisuus'		vasemmisto- doktrinäärisyy							vasemmistolais- viisastelu		kaavaoppineisuus	kaavaoppineisuus	kaavaoppineisuus		kaavaoppineisuus		
неизбежный 'kiertämätön'	välttämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	vaihtämätön ei ole vältettävissä välttämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön	kiertämätön
неизбежность 'kiertämättömyys'		kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys		kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys	kiertämättömyys
пропагандировать 'propagoida'	levittää		propageerata	propageerata	propagoida	propagoida	propagoida	propagoida		propagoida	propagoida	propagoida		propagoida		propagoida	propagoida
реальный 'realinen'				reaalinen	reaalinen			realinen			realinen	realinen		reaalinen			
известный 'vissin'	vissin	vissin	vissin	vissin	vissin	vissin	vissin	määrätty	jonkin määrätty	määrätty			vissin	määrätty	jonkin tietty	tietty	tietty

KT — Sosialidemokratian kaksi taktikkaa demokraattisessa vallankumouksessa

MT — Mitä on tehtävä?

PT — Penikkatauti : "vasemmistolaisuus" lastentautina kommunismissa

VV — Valtio ja vallankumous

Johtopäätökset: pyhää tekstiä ei muuteta

- Poliittisiin puolueisiin viittaavat sanat ja marxismi-leninismien keskeisten termien vastineet → ei muuteta.
- Leninille ja bolshevikeille tärkeät Venäjän reaaliat → ei muuteta.
- Yleiskielen sanat → saa vaihtaa!

Mollin — toimittamana. Kaikkiaan ilmestyi 40 numeroa. Sen jälkeen kun tämä lehti lakkasi ilmestymästä, Kölnin työväenyhdistys alkoi lokakuun 26. päivästä lähtien julkaista sitä uudestaan nimellä »Freiheit, Brüderlichkeit, Arbeit». Tämän nimisenä lehti ilmestyi 24. päivään kesäkuuta 1849. Ilmestyi 32 numeroa.

⁷⁴ *Kommunistien Liitto* — proletariaatin ensimmäinen kansainvälinen kommunistinen järjestö, joka perustettiin Marxin ja Engelsin johdolla kesäkuun alussa 1847 Lontoossa.

Liiton ohjelmalliset ja järjestöperiaatteet kehitettiin Marxin ja Engelsin välittömällä osanotolla. He kirjoittivat myös ohjelmallisen asiakirjan, »Kommunistisen puolueen manifestin», joka julkaistiin helmikuussa 1848.

Kommunistien Liitto oli olemassa marraskuuhun 1852. Se oli Kansainvälisen Työväenliiton (I Internationaalin) edeltäjä. Kommunistien Liiton huomattavimmat toimihenkilöt esittivät myöhemmin johtavaa osaa I Internationaalissa.

⁷⁵ Kysymyksessä on Georgi Plehanovin artikkeli »Onko se mahdollista?», jonka »Tovarištš» lehti julkaisi 381. numerossaan 26. syyskuuta (9. lokakuuta) 1907. »Tovarištš» (Toveri), porvarillinen päivälehti, ilmestyi Pietarissa vuosina 1906—1907.

Muodollisesti lehti ei ollut minkään puolueen äänenkannattaja, mutta tosiasiallisesti se kuitenkin ajoi vasemmistokadettien etuja. Menshevikit avustivat lehteä.

⁷⁶ Friedrich Engels, »Zur Geschichte des Bundes der Kommunisten» (*Marx—Engels, Werke, Band 21, S. 218—219*).

⁷⁷ *Hlestakov* — Nikolai Gogolin »Revisiorin» päähenkilö, hillittömän kerskailijan ja valehtelijan tyyppi.

NIMIHAKEMISTO

- Akimov (Mahnovets), Vladimir Petrovitš* (1872—1924) — venäläinen sosialidemokraatti, menshevikki, »ekonomismin» huomattava edustaja, äärimmäisiä opportunisteja.
- Arnim-Suckow, Heinrich Alexander* (1798—1861) — preussilainen diplomaatti, kannatti Preussin monarkian johtovaltaa Saksassa. V. 1848 (maaliskuusta kesäkuuhun) oli ulkoministerinä Camphausenin hallituksessa.
- Bebel, August* (1840—1913) — Saksan sosialidemokratien ja kansainvälisen työväenliikkeen huomattavia toimihenkilöitä.
- Bernstein, Eduard* (1850—1932) — Saksan sosialidemokratian puolueen opportunistisen siiven ja II Internationaalin johtomiehiä, revisionismin ja reformismin teoreetikko.
- Bismarck, Otto Eduard Leopold* (1815—1898) — Preus-

Auktoriteettinen diskurssi ja kääntäminen

- Leninin teokset kuuluvat auktoriteettiseen diskurssiin (Jurchak 2006).
- Siksi pitää julkaista KAIKKI, mitä Lenin on kirjoittanut. Ja *Kootut teokset* on oltava ainoa lähde kaikkiin viitteisiin ja kaikkiin erillisiin painoksiin
- Teosten julkaiseminen: auktorisoidut työntekijät
- Teosten kääntäminen: ei voi olla kuka tahansa
- Siksi *Koottuja teoksia* varten tehdään uusia, OIKEITA käännöksiä
- Mutta aineistomme näyttää, että *Koottujen teosten* käännöksiä on tehty vanhojen käännösten pohjalta...

Lähteet

ParVLen = Parallel Corpus of texts of Vladimir Lenin 2024. URL: <https://puolukka.rd.tuni.fi/bonito/> (contact: mikhail.mikhailov@tuni.fi).

Alekseenko, M. A. 1989. Frazeologi leninskoj reči i sposoby ee perevoda. L'vov: Izd-vo pri L'vov. un-te.

Bairamova, L. K. 1980. Russko-tatarskij frazeologičeskij slovar' âzyka V.I. Lenina. Kazan': Izd-vo Kazanskogo un-ta.

Ertürk, Nergis & Serin, Özge 2016. Marxism, Communism, and Translation: An Introduction. — *Boundary 2*, 43(3), pp. 1–26.

Index Translationum. <https://www.unesco.org/xtrans/bsform.aspx> (3.1.2024)

Krekola, Joni 2008. Lenin Lives in Finland. — Juhana Aunesluoma & Pauli Kettunen (toim.). *The Cold War and the Politics of History*, pp. 107–125. Helsinki: Edita.

Mrázek, Rudolf 2016. Lenin of the Camps: Radical Translation in Colonial Digoel and Nazi Terezín. — *Boundary 2*, 43(3). Marxism, Communism, and Translation, pp. 133–157.

Musto, M. & Amini, B. (toim.) 2023. *Routledge Handbook of Marx's Capital: A Global History of Translation, Dissemination and Reception*. New York: Routledge.

Nida, E.A. and Taber, C.R. (1969) *The Theory and Practice of Translation*. E. J. Brill, Leiden.

Numminen, Jaakko (toim.) 1987. *Lenin ja Suomi. Vol. 1*. Helsinki: Opetusministeriö.

Numminen, Jaakko (toim.) 1989. *Lenin ja Suomi. Vol. 2*. Helsinki: Opetusministeriö.

Numminen, Jaakko (toim.) 1990. *Lenin ja Suomi. Vol. 3*. Helsinki: Opetusministeriö.

Rauhala, Paula 2023. *Marx in the West and in the East: Reading Capital in the Divided Germany*. PhD Dissertation, Tampere University. <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/146256>

Saksa, Silja 2004. *Babelin perilliset. Kääntäjien ja kääntämisen historiaa*. Atena.

Turunen, Risto 2021. *Shades of Red: Evolution of the Political Language of Finnish Socialism from the 19th Century until the Civil War of 1918*. Helsinki: The Finnish Society for Labour History.

Slezkine, Y. (2017) *The House of Government: A Saga of the Russian Revolution*. Princeton University Press.

Velikanova, O. 1996. *Making of an Idol: on Uses of Lenin*. Gottingen.

Yurchak, A. (2006). *Everything Was Forever, Until It Was No More: the Last Soviet Generation*. Princeton University Press.

Kiiiiitos!
Спасибочки!

mikhail.mikhailov@tuni.fi
julia.souma@helsinki.fi

